

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 308/2022-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom Mgr. Romanom Balcom, Mickiewiczova 2, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 To 89/2019 z 29. januára 2020 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 6. mája 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 To 89/2019 z 29. januára 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje odložiť vykonateľnosť napadnutého uznesenia a toto napadnuté uznesenie následne zrušiť.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) č. k. 1 T 82/2012 zo 16. apríla 2019 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) oslobodený spod obžaloby vo veci obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1 a ods. 2 písm. a) s poukazom na § 138 písm. a) a ods. 3 písm. b) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“). V danej trestnej veci išlo už o v poradí štvrtý oslobodzujúci rozsudok okresného súdu. Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie prokurátorka Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátorka“).

3. Krajský súd napadnutým uznesením zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a vec mu vrátil na prejednanie a rozhodnutie. Krajský súd zároveň podľa § 325 zákona č. 301/2005 Z. z.

Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) nariadil, aby bola vec prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu. Krajský súd konštatoval, že okresný súd sa opakovane neriadil jeho pokynmi vyjadrenými v zrušujúcich uzneseniach.

II.

Argumentácia sťažovateľa

4. Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že okresný súd sa riadil všetkými pokynmi krajského súdu vyslovenými v jeho predchádzajúcom zrušujúcom uznesení, a teda prejednanie a rozhodnutie v danej veci v inom zložení senátu nie je v okolnostiach jeho prípadu opodstatnené. Krajský súd bez splnenia podmienky dôležitého dôvodu podľa § 325 Trestného poriadku prikázal vec prejednať a rozhodnúť v inom zložení senátu, čím podľa sťažovateľa porušil právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny.

5. Sťažovateľ tvrdí, že zo strany krajského súdu ide o snahu presadiť svoj vlastný názor o pravdivosti tvrdení poškodeného.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva sťažovateľa na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny napadnutým uznesením.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z kvalifikovanej medzinárodnej zmluvy, je založená na princípe subsidiarity. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu (II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

9. Zmysel a účel princípu subsidiarity treba vidieť v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Inými slovami, ústavné súdnictvo v individuálnych veciach je vybudované predovšetkým na zásade preskúmania právoplatne skončených vecí (IV. ÚS 187/09). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (IV. ÚS 133/09, I. ÚS 341/09). Opačný záver by znamenal popretie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (III. ÚS 149/04). Inými slovami,

sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je nástrojom ochrany základných práv nastupujúcich po vyčerpaní všetkých dostupných prostriedkov ochrany práv uplatniteľných v súlade so zákonom v systéme orgánov verejnej moci (IV. ÚS 62/08, I. ÚS 279/09).

10. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane zdôraznil, že trestné konanie od svojho začiatku až po jeho koniec je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií pre ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a taktiež aj zo strany súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia (III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, I. ÚS 314/09). Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietať pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07).

11. Ústavný súd v okolnostiach danej veci konštatuje, že sťažovateľ síce proti napadnutému uzneseniu, o ktorom tvrdí, že malo neodôvodneným spôsobom zasiahnuť do jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a čl. 38 ods. 1 listiny, nemohol podať opravný prostriedok (dovolenie), uvedené však neznamená, že svoj argument o nezákonnosti zmeny obsadenia okresného súdu nemôže pred všeobecnými súdmi uplatniť (pred samotným okresným súdom a následne v prípade podania odvolania a dovolania vo svojej trestnej veci).

12. Namietané uznesenie krajského súdu by mohlo zakladať porušenie označených práv sťažovateľa len v prípade, ak by bolo spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre sťažovateľa, ktorý bol týmto uznesením spôsobený, pričom by sa tento negatívny dôsledok musel zároveň vzťahovať na výsledok konania a nebolo by ho možné korigovať v ďalšom procesnom postupe, prípadne v opravných konaniach (m. m. III. ÚS 30/2010, III. ÚS 664/2014, I. ÚS 331/2017).

13. Sťažovateľ netvrdil, o to menej preukázal, že o takúto situáciu ide aj v jeho prípade.

14. Ústavný súd dopĺňa, že si je vedomý istej nejednotnosti vlastnej judikatúry vo vzťahu k právomoci preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov vo vzťahu k výroku podľa § 325 Trestného poriadku (pozri uznesenia o odmietnutí, v ktorých ústavný súd takéto rozhodnutia meritórne preskúmal a svojou právomocou na ich preskúmanie sa bližšie nezaoberal: I. ÚS 27/2015, II. ÚS 10/2017).

15. Už skôr uvedený záver o nedostatku právomoci na meritórny prieskum námietky a prípadný zásah zo strany ústavného súdu však nemožno interpretovať tak, že námietka sťažovateľa o porušení jeho základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy, resp. čl. 38 ods. 1 listiny je nedôvodná. Naopak, priestor na prípadnú nápravu je v tomto ohľade stále v rukách všeobecných súdov s tým, že konečné posúdenie tejto námietky ústavným súdom sa otvorí na konci príslušného trestného konania.

16. Ústavný súd nezľahčuje námietky sťažovateľa o akomsi procesnom ping-pongu medzi okresným súdom a krajským súdom, keďže takáto situácia môže v konečnom dôsledku zasiahnuť do práv obžalovaného na spravodlivé súdne konanie a na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri nedávny rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Tempel proti Českej republike z 25. 6. 2020, sťažnosť č. 44151/12).

17. Ústavný súd uprednostňuje rešpektovanie limitov svojej právomoci vo vzťahu k danému štádiu konania, pričom zdôrazňuje, že ústavnoprávny prieskum tejto konkrétnej námietky sťažovateľa je zo strany ústavného súdu možný až v budúcnosti, ak by zlyhali mechanizmy nápravy pred všeobecnými súdmi, ktoré sú, resp. aj budú sťažovateľovi dostupné.

18. Vzhľadom na všetko už uvedené ústavný súd túto ústavnú sťažnosť odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre nedostatok svojej právomoci (III. ÚS 664/2014, I. ÚS 331/2017).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. mája 2022

Miloš Maďar
predseda senátu